

**GEMEENTE
HAARLEMMLIEDE EN SPAARNWOUDE**

reg.nummer:	Ingekomen:	afdoening:
weeklijst/volgnr.:	notulen/volgnr.:	datum:
		paraaf:
Collegebesluit:		

ONDERWERP : Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond

NAAM OPSTELLER : P. Broere

PORTEFEUILLEHOUDER : R. van Haeften

AFDELING : BOB

RESULTAAT VOOROVERLEG:

Parafen:	Opmerkingen:
HOOFD AFDELING:	
PORTEFEUILLEHOUDER:	
CONCERNCONTROL:	
SECRETARIS:	

ONDERWERP : Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond

Voorgesteld besluit:

1. het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond te ondertekenen;
2. wethouder Van Haeften te mandateren het Taalakkoord te ondertekenen;
3. de raad te informeren over het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond (C-stuk).

Voorgeschiedenis / aanleiding:

Laaggeletterdheid is een maatschappelijk probleem waar vaak nog een taboe op rust. Ongeveer 1,3 miljoen inwoners van Nederland tussen de 16 en 65 jaar zijn laaggeletterd. Ze hebben moeite met lezen, schrijven en communiceren in het Nederlands, maar ook met rekenen en het gebruik van alledaagse technologieën. Het kabinet geeft met het programma 'Tel mee met Taal' een extra impuls aan het bestrijden en voorkomen van laaggeletterdheid. Het programma is een initiatief van de ministeries van OCW, SZW en VWS en diverse partners en loopt tot en met 2018. Een belangrijke doelstelling van het programma 'Tel mee met Taal' is dat verschillende partijen - gemeenten, vrijwilligersorganisaties, taalaanbieders, zorginstellingen, buurthuizen, scholen, bibliotheken, werkgevers - zich blijvend met elkaar verbinden in een Taalakkoord om laaggeletterdheid in hun regio te bestrijden en te voorkomen.

Om inzicht te krijgen in de regionale spreiding van geletterdheid is het belangrijk om cijfers te hebben op een zo gedetailleerd mogelijk niveau, bij voorkeur op het niveau van gemeenten. Stichting Lezen & Schrijven heeft in samenwerking met het researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) Maastricht University dit onderzoek uitgevoerd. Geletterdheid wordt gemeten op een schaal van 0 (laagste geletterdheid) tot 500 (hoogste geletterdheid) punten. De gemiddelde geletterdheid voor Nederland bedraagt 284 punten. Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te verhogen zijn gemeenten met minder dan 40.000 inwoners samengevoegd. Uit het onderzoek blijkt dat de gemiddelde geletterdheid binnen Haarlem en Haarlemmerliede en Spaarnwoude enigszins hoger ligt (286 tot 290 punten) dan het landelijk gemiddelde van 284 punten. Het percentage laaggeletterden ligt tussen de 8 en 11% (landelijk 11,9%). Met enige voorzichtigheid kan gesteld worden dat er binnen de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude rond de 500 inwoners laaggeletterd zijn.

Toelichting:

Op vrijdag 16 december 2016 is de eerste versie van het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond door verschillende partijen ondertekend. Het is een eerste versie omdat het akkoord geen statisch document is en partijen zich ook later kunnen aansluiten.

Het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond is bedoeld om:

- het thema laaggeletterdheid breed regionaal te agenderen;
- laaggeletterden sneller te herkennen en faciliteren hun basisvaardigheden te vergroten;
- de bestaande infrastructuur te verstevigen en waar mogelijk/wenselijk uit te breiden met thematisch non-formeel aanbod.

Uit onderzoek blijkt dat laaggeletterden alleen gevonden kunnen worden als er structureel gescreend wordt bij de vindplaatsen in het sociaal domein. De balies, loketten en 'kaartenbakken' van de gemeenten blijken vaak de grootste vindplaats te zijn. In het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond is dan ook opgenomen dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude de doelen uit dit akkoord actief uitdraagt en:

1. afspraken met partners maakt over de periode tot en met 2018;
2. het CJG actief betreft bij dit akkoord;
3. trainingen herkennen en doorverwijzen organiseert;
4. eigen communicatie-uitingen checkt op niveau B1.

Ad. 1, 2 en 3

Het maken van afspraken met partners, het actief betrekken van het CJG en het organiseren van trainingen hebben ten doel laaggeletterdheid te herkennen. De CJG-coaches worden bij de gemeente Heemstede ingekocht en de sociale diensten van de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Heemstede werken samen in de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ). In samenwerking met deze gemeenten zullen de trainingen herkennen en doorverwijzen georganiseerd worden voor medewerkers bij de gemeentelijke loketten (Wmo-loket, CJG, IASZ). Voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is het van belang dat ook de welzijnscoach (ingehuurd via Meerwaarde) getraind wordt in het herkennen van laaggeletterdheid.

Ad. 4

We noemen taalniveau B1 eenvoudig Nederlands, omdat bijna iedereen in Nederland teksten op taalniveau B1 begrijpt. Ook mensen met een hogere taalvaardigheid of een hoog opleidingsniveau lezen liever teksten op taalniveau B1, omdat deze teksten snel en makkelijk lezen. De meeste teksten van overheden en bedrijven hebben echter taalniveau C1. Meer dan de helft van de volwassen bevolking begrijpt deze teksten niet.

De afdeling Communicatie zal de eigen communicatie-uitingen checken op niveau B1. Van groter belang is dat de brieven vanuit de gemeentelijke loketten (Wmo-loket, CJG, IASZ) in eenvoudig Nederlands gesteld zijn. De eerder genoemde trainingen zullen hier ook aandacht aan besteden.

Afgestemd met:

- **Afdeling:** afdeling Communicatie en IASZ
- **Externe partij:** gemeente Bloemendaal en gemeente Heemstede

Financiële aspecten:

Geen; de trainingen worden betaald uit de reguliere middelen en/of WEB-middelen en/of de subsidieregeling Tel mee met Taal.

Juridische aspecten:

Geen

Communicatieve aspecten:

- **publicatie in de krant:** nee
- **opname in CVDR:** nee

Gevolgen / relatie met Horizon en Stip:

Na de herindeling valt Haarlemmerliede en Spaarnwoude onder een andere arbeidsmarkt-regio, namelijk de regio Groot Amsterdam. Deze regio kent (nog) geen Taalakkoord. De aanpak tegen laaggeletterdheid wordt in de gemeente Haarlemmermeer vormgegeven door de ontwikkeling van een Taalhuis voor Haarlemmermeer.

Verdere procesgang:

Verdere uitvoering geven aan het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond. In de (ambtelijke) regionale werkgroep WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) wordt de voortgang van het Taalakkoord periodiek besproken. De gemeente Haarlem is de contact-gemeente voor de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond.

Bijlage : Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond

Halfweg, 3 januari 2017